

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V DECEMBRU 2006

Groundwater reserves in alluvial aquifers in December 2006

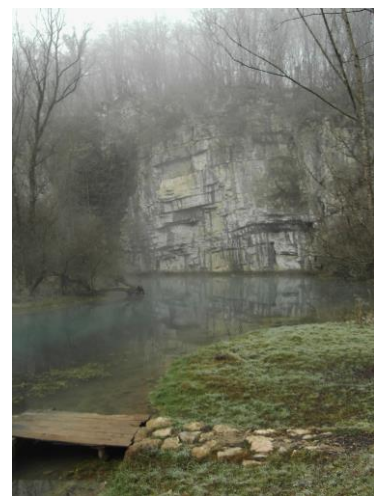
Urša Gale

Podobno kot v novembru je tudi v decembru v aluvialnih vodonosnikih po Sloveniji prevladovalo nizko in običajno stanje vodnih zalog. Ekstremno nizko stanje je bilo zabeleženo na celotnem Kranjskem, Vodiškem, Sorškem, Apaškem in Čateškem polju, v dolini Vipave ter na manjših območjih ob rekah v Prekmurju, Murskem polju, Dravskem polju, Krškem polju in na iztoku v Savo v dolini Kamniške Bistrice. Izjema je bil decembra zopet vodonosnik Vrbanskega platoja, kjer je bilo stanje podzemnih vod nadpovprečno.

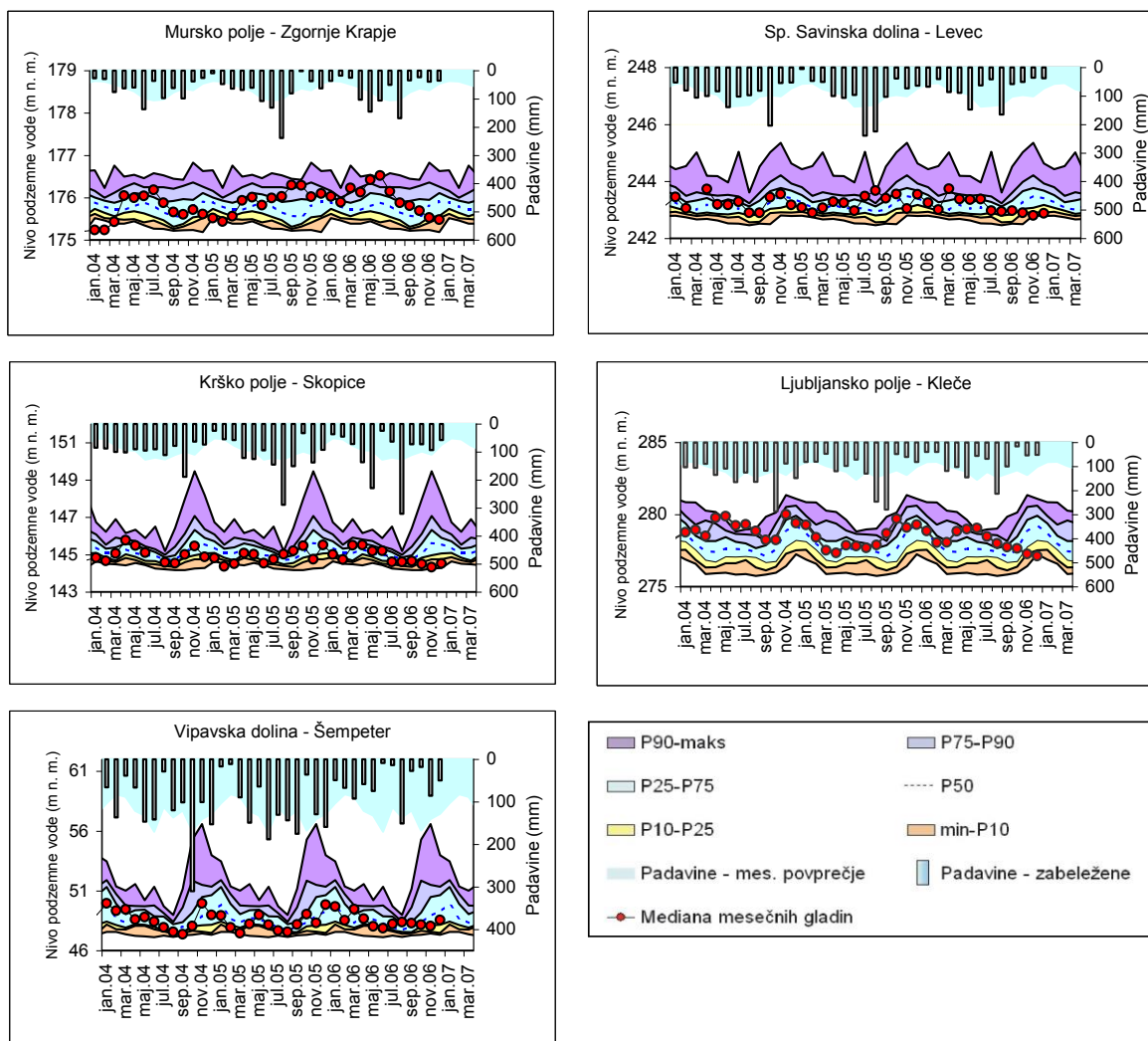
Temperature zraka so bile decembra nepričakovano visoke za ta letni čas, prevladovalo je sončno vreme z malo padavinami. Na predelih aluvialnih vodonosnikov sta bila zabeležena dva padavinska dogodka v prvi in drugi dekadi meseca. Največ padavin, nekaj manj kot dve tretjini običajnih vrednosti, so zabeležili na območju vodonosnikov Krške kotline, nekaj odstotkov manj pa v vodonosnikih Ljubljanske kotline. Najmanj padavin je decembra padlo na območju vodonosnikov ob Muri, kjer so izmerili le približno eno tretjino vrednosti dolgoletnega decembrskega povprečja.

Znižanja gladin podzemne vode so prevladovala na Vrbanskem platoju in v vodonosnikih ob Muri, zvišanja pa v vodonosnikih spodnje Savinjske doline, Brežiškega, Čateškega, Ljubljanskega in Sorškega polja ter v dolini Kamniške Bistrice. Vodnjaka v Cerkljah na Kranjskem polju in v Stojncih na Ptujskem polju sta bila že drugi mesec zapored suha. Največje znižanje je bilo v absolutnih vrednostih izmerjeno v Mostah na Kranjskem polju in je doseglo 83 centimetrov. V relativnih vrednostih je bil upad podzemne vode največji na postaji v Zg. Jablanah na Dravskem polju, kjer je bilo znižanje vrednosti 9% maksimalne amplitude na postaji. Največji absolutni dvig podzemne vode je bil izmerjen na postaji v Preserjih v dolini Kamniške Bistrice, kjer je dosegel 44 centimetrov vodnega stolpca, največji relativni dvig, 7% maksimalne amplitude postaje, pa je bil decembra zabeležen v Medlogu v spodnji Savinjski dolini.

Temperatura podzemne vode je načeloma primerljiva s povprečno letno temperaturo zraka napajalnega zaledja. Pozimi je temperatura podzemne vode tako višja od temperature ozračja, zato ob izvirih lahko večkrat opazujemo meglo ob stiku vodne gladine in ozračja.

Slika 1. Meglice ob izviru Krupe v decembru 2006.
Figure 1. Winter mist at Krupa karst spring in December 2006.

Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005 in 2006 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001

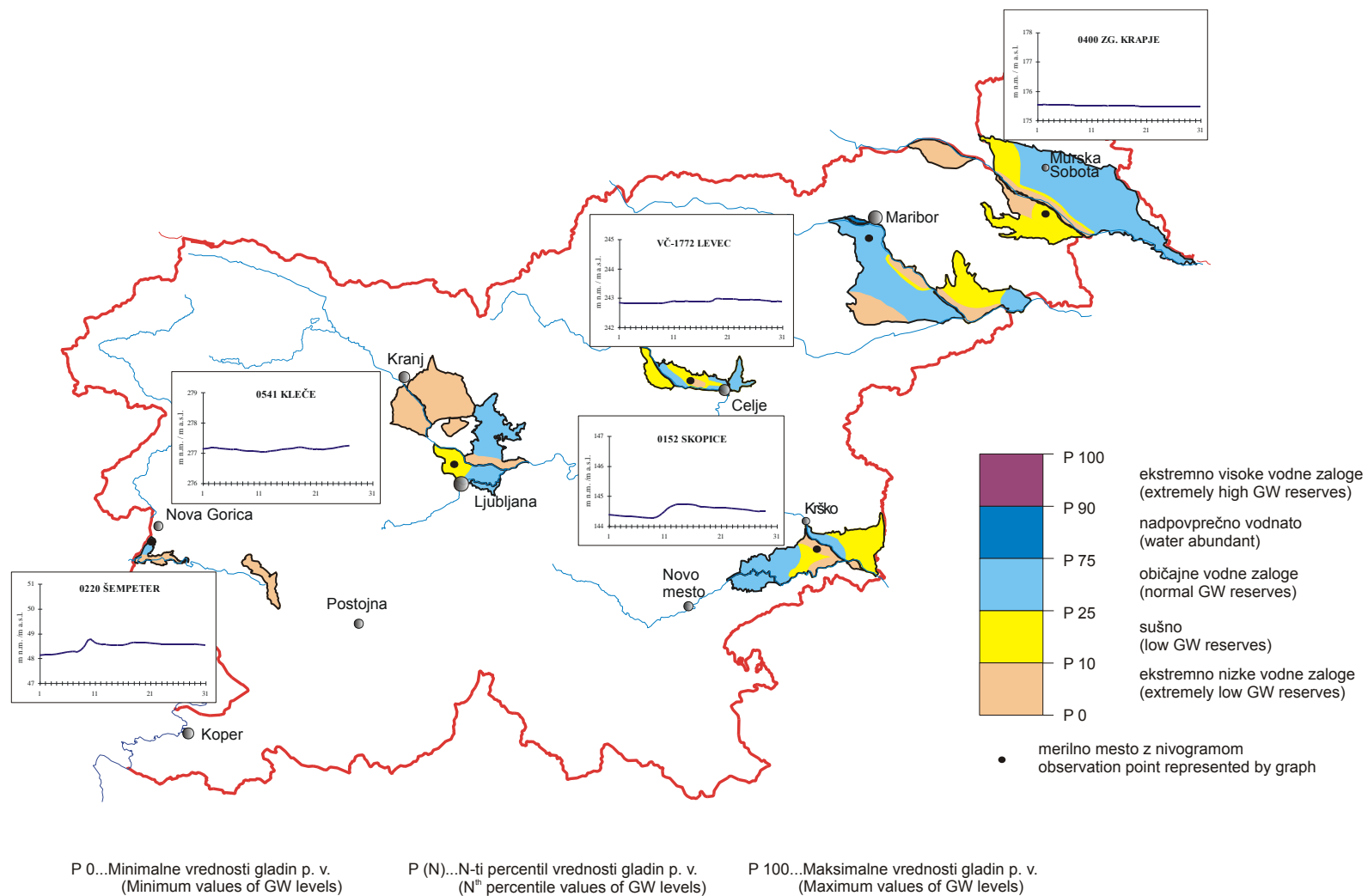
Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2004, 2005 and 2006 – red circles, in relation to percentile values for the comparative period 1990-2001.

Stanje zalog podzemne vode je bilo v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta letos manj ugodno, saj so v preteklem letu v aluvialnih vodonosnikih prevladovala običajne in visoke vodne gladine. Na pretežnih območjih vodonosnikov Ljubljanske kotline ter na delih vodonosnikov vzhodne Slovenije so bile tedaj izmerjene celo ekstremno visoke vodne zaloge.

Gladine podzemnih vod so se v nekaterih vodonosnikih v decembru dvignile, v nekaterih pa znižale. Do povečanja vodnih zalog je prišlo v vodonosnikih spodnje Savinjske doline, dolini Kamniške Bistrice, in na Ljubljanskem, Sorškem, Brežiškem ter Čateškem polju. Vodne zaloge so se v decembru zmanjšale v vodonosnikih Apaškega, Prekmurskega in Murskega polja ter Vrbanskega platoja, kjer so dvigi prevladovali nad upadi podzemne vode.

SUMMARY

Normal and low groundwater levels predominated in December. Extremely low groundwater reserves predominated in aquifers of Ljubljana basin and in Vipava valley.

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu decembru 2006 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, V. Savič)
 Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in December 2006 (U. Gale, V. Savič)